

16. savjetovanje uzgajivača goveda u Republici Hrvatskoj

26.02.2021. – web konferencija

STANJE I PERSPEKTIVA MESNOG GOVEDARSTVA U RH

izv.prof.dr.sc. Miljenko Konjačić

doc.dr.sc. Nikolina Kelava Ugarković

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet

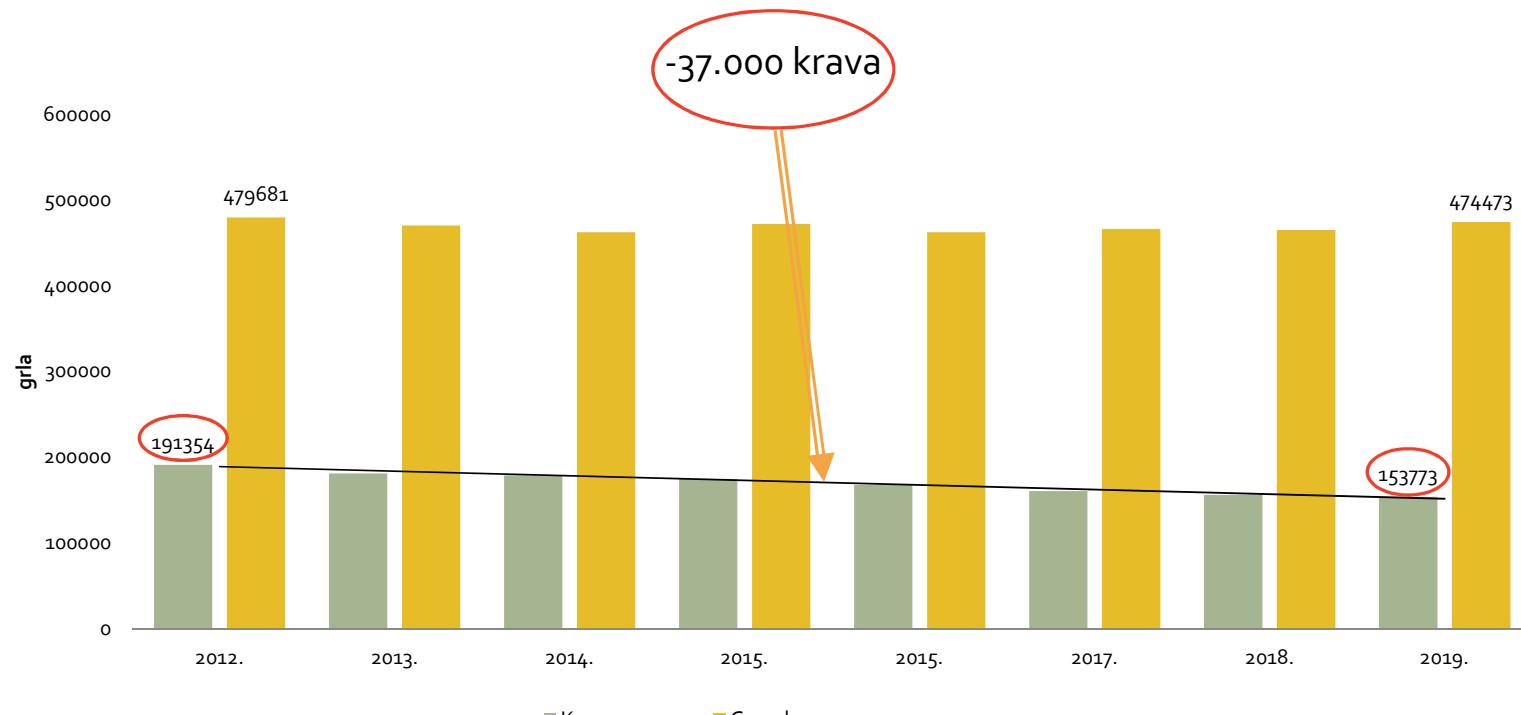
Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hrani

Stanje i perspektiva mesnog govedarstva u RH

- mesno govedarstvo je bitna sastavnica govedarske proizvodnje u Republici Hrvatskoj
- proizvodnja goveđeg mesa bazira se najvećim dijelom na korištenju teladi koja se dobivaju od krava za proizvodnju mlijeka
- stanje u mesnom govedarstvu u Republici Hrvatskoj od ulaska u Europsku obilježeno je potpunom liberalizacijom domaćeg tržišta
- kontrolni mehanizmi?!

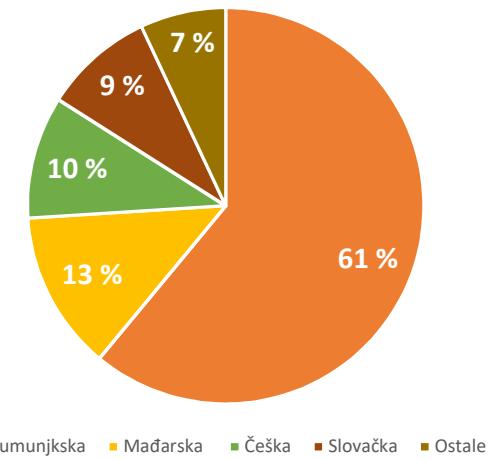
Broj goveda i krava u razdoblju od 2012. do 2019. godine

(Izvor: HAPIH i HPA)

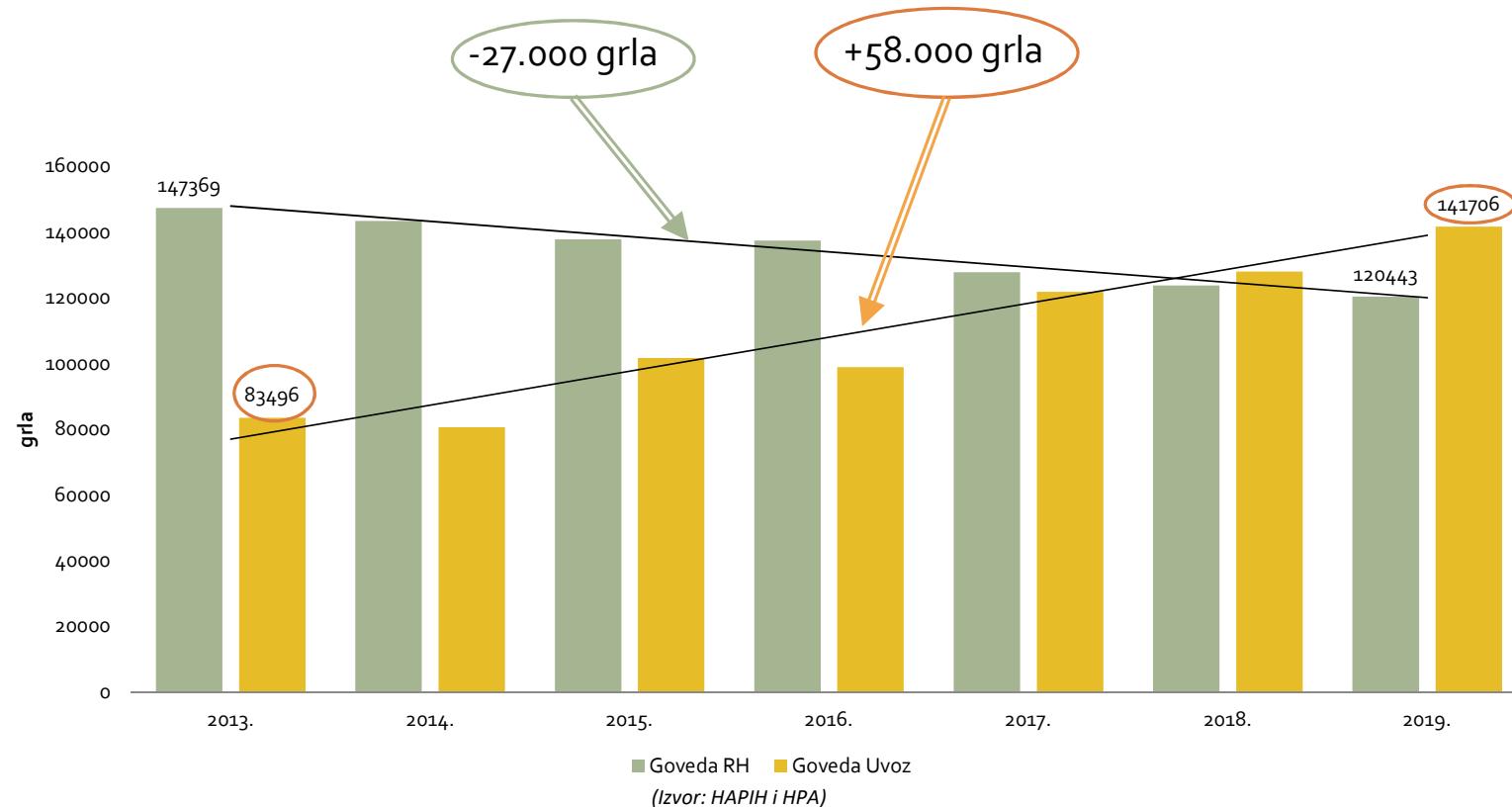
Stanje u proizvodnji goveđeg mesa u Republici Hrvatskoj nakon ulaska u Europsku uniju

- proizvodnja goveđeg mesa u Republici Hrvatskoj bazirana je na tovu teladi iz uvoza
- smanjenje broja krava = smanjenje broja teladi = povećan uvoz teladi
 - telad se u najvećoj mjeri uvoze iz zemalja u okruženju

Zemlje iz kojih uvozimo telad za tov

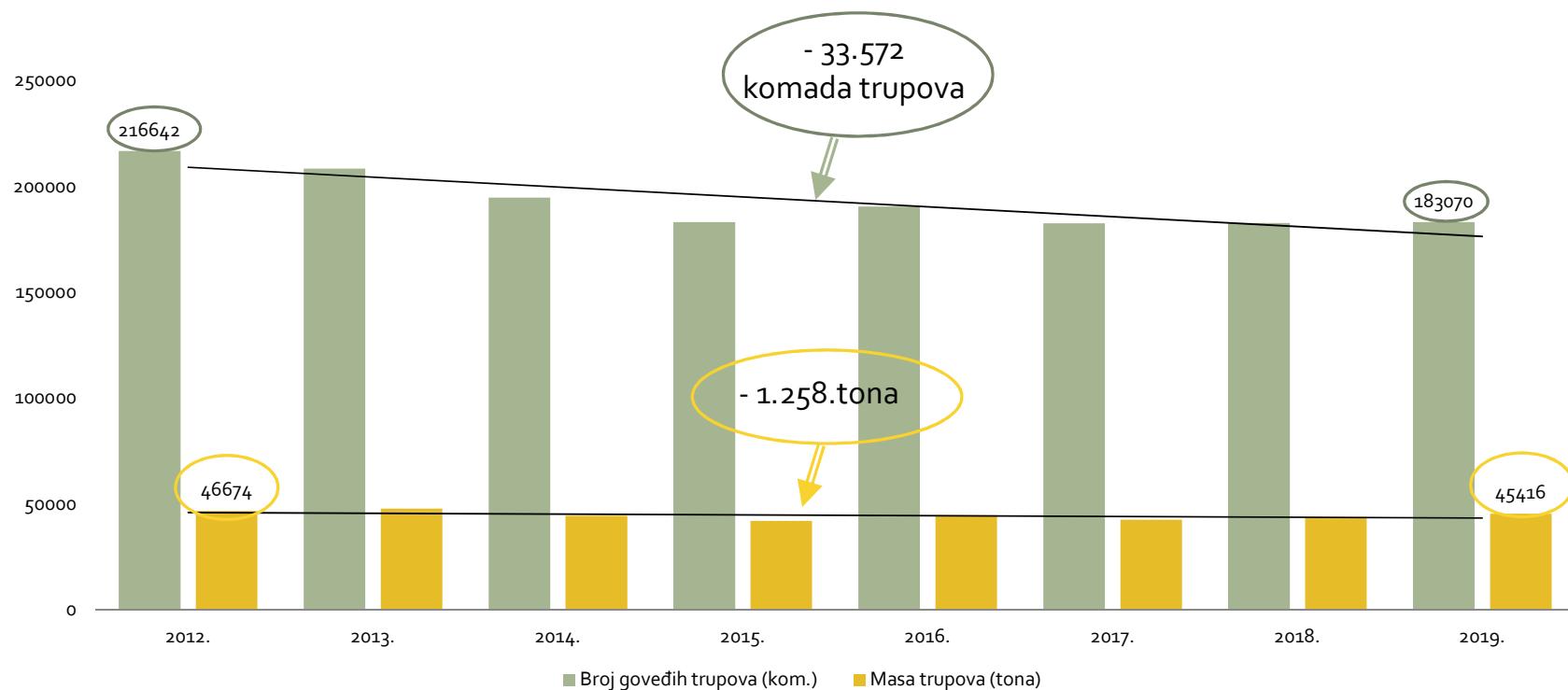
Broj goveda oteljenih u RH i uvezenih od 2013. do 2019. godine

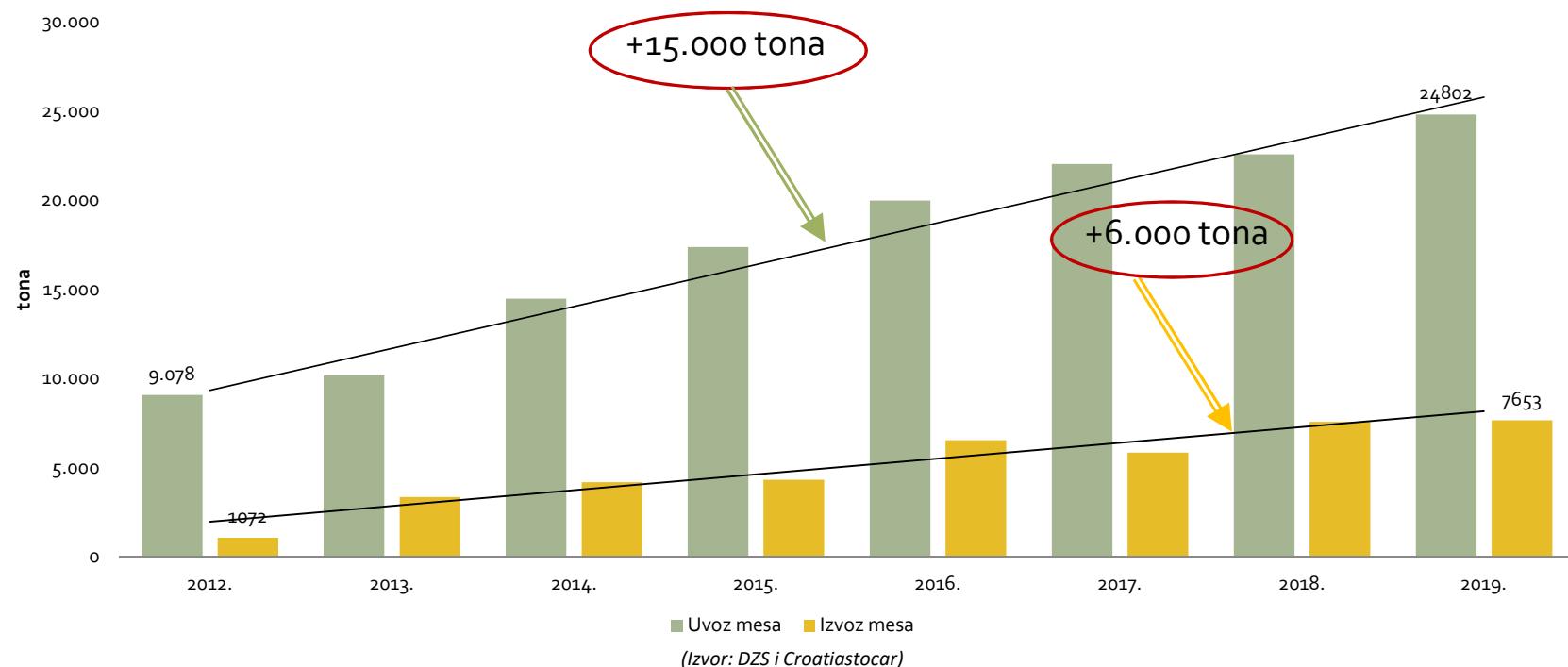
Stanje u proizvodnji goveđeg mesa u Republici Hrvatskoj nakon ulaska u Europsku uniju

- manji broj goveda proizvedenih u RH na liniji klanja uz povećanje težine trupova,
- ukupan broj živih goveda uvezenih za klanje se smanjuje,
- primjetan je trend smanjenja uvoza teladi za klanje,
- gotovo linearan trend rasta uvoza goveđeg mesa,
- izvoz mesa u druge zemlje članice Unije pokazuje pozitivni trend, međutim u apsolutnim količinama, uvoz dominira, tri puta više uvozimo nego što izvozimo goveđeg mesa

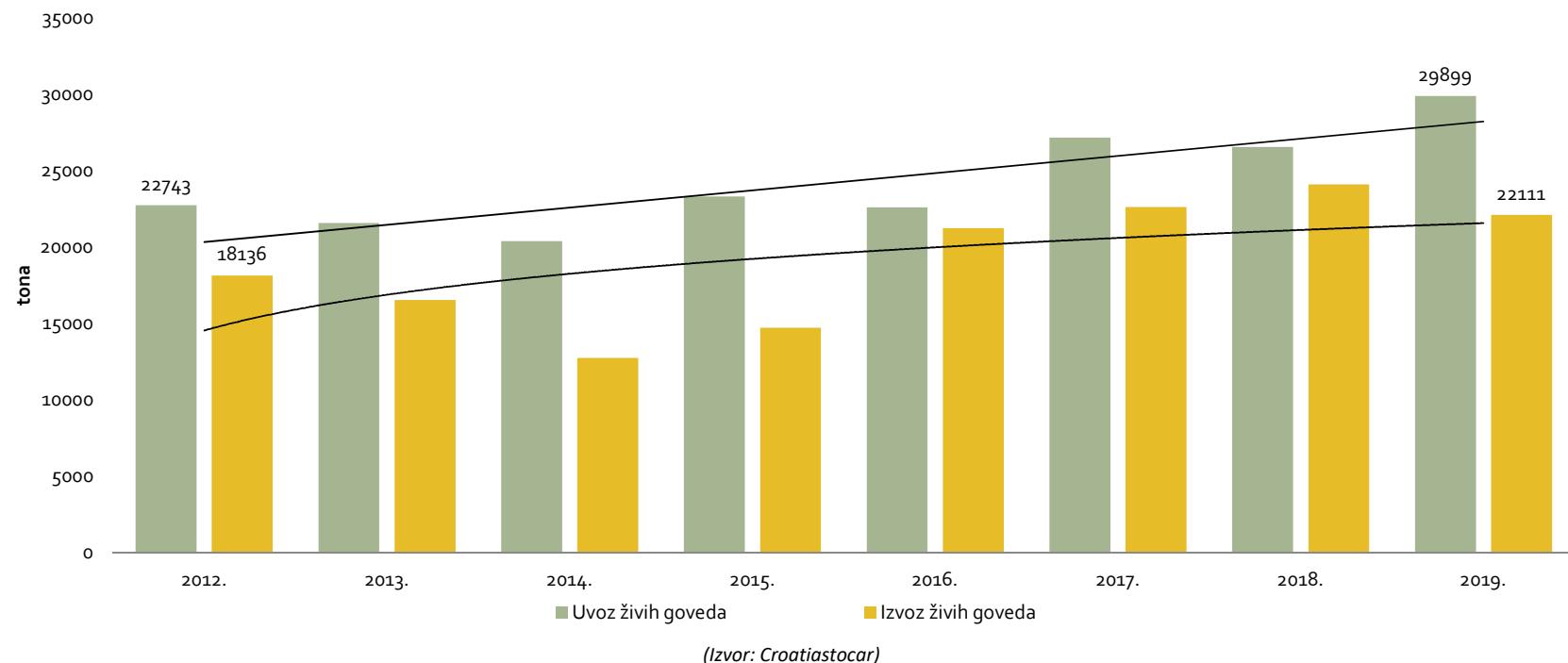
Broj trupova i proizvodnja goveđeg mesa u klaonicama od 2012. do 2019. godine

Uvoz i izvoz govedđeg mesa u razdoblju od 2012. do 2019. godine

Trend uvoza i izvoza živih goveda u razdoblju od 2012. do 2019. godine

Samodostatnost proizvodnje goveđeg mesa za razdoblje od 2012. do 2019. godine

Opis	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Potrošnja goveđeg mesa	55.054	54.270	54.624	55.185	58.182	58.711	58.647	62.567
Domaća proizvodnja	44.422	44.570	39.983	37.137	43.924	39.883	42.317	40.979
Samodostatnost	<u>81%</u>	<u>82%</u>	<u>73%</u>	<u>67%</u>	<u>75%</u>	<u>68%</u>	<u>72%</u>	<u>65%</u>

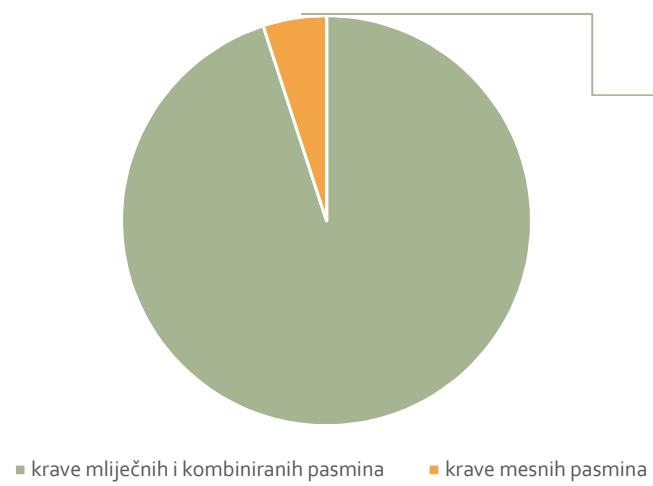
Izvor: Croatiastočar

Perspektiva mesnog govedarstva u narednom razdoblju

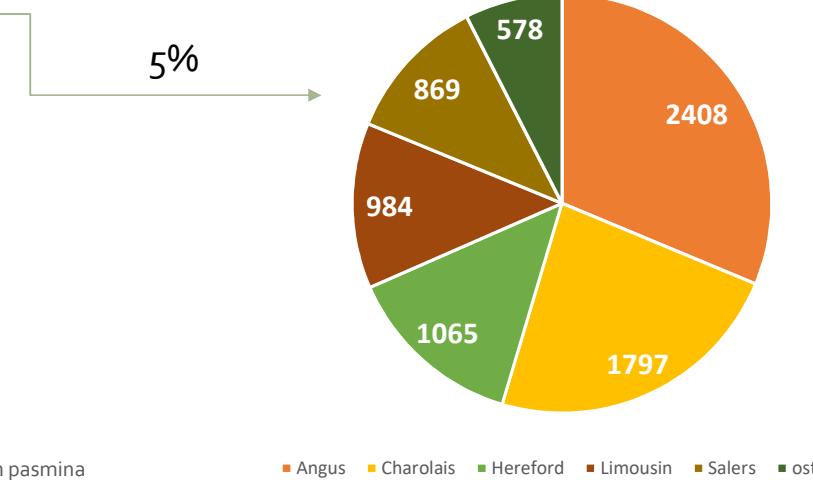
- globalno, potrošnja i proizvodnja goveđeg mesa tijekom posljednjih desetljeća ima uzlazni trend
- predviđa se nastavak uzlaznog trenda
 - porast svjetske populacije kao i porast potrošnje goveđeg mesa u zemljama Azije, Afrike i Amerike
- hrvatsko mesno govedarstvo?!
 - smanjenje broja krava i dostupnost teladi za tov?!

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?!

1. povećati broj grla mesnih pasmina goveda = kvalitetna telad za tov

Udio krava mesnih pasmina

Broj krava po pojedinim mesnim pasminama

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?!

2. razvijati klasični oblik sustava krava-tele

- 1/3 grla za tov trebala bi biti iz ovog sustava
- korištenje pašnjačkih površina uz minimalna ulaganja u nadstrešnice
- subvencije
 - bez izdašnje potpore teško da može biti samoodrživ
- poticati ovaj sustav na područjima gdje je druga poljoprivredna proizvodnja nemoguća ili daje ispodprosječne rezultate

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?!

3. sustav krava-tele organizirati unutar stajskih objekata sa ispustom

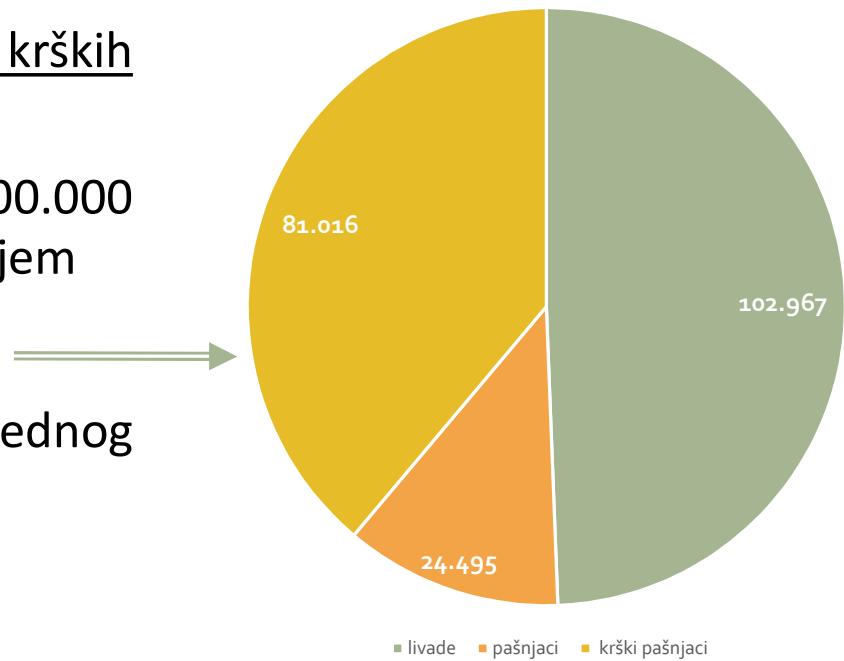
- velike količine jeftine voluminozne hrane s oraničnih površina
- proizvodnja vrhunskog rasplodnog i tovnog materijala
- vrhunska agrotehnika + mogućnost navodnjavanja
= visoki prinosi krme po jedinici površine

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?!

4. napraviti regionalizaciju pašnjaka i krških pašnjaka

- aktivirati dodatnih 300.000 do 400.000 ha površina zaraslih šumskim raslinjem
- Arkod sustav (2020.) = 208.478 ha
- mala prosječna veličina poljoprivrednog zemljišta/Arkod čestica
- neophodni programi okrupnjavanja poljoprivrednih površina

Površine za proizvodnju voluminozne krme u 2020. godini (ha)

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?

5. križanjima krava koje se koriste u proizvodnji mlijeka s bikovima mesnih pasmina

- belgijsko plavo govedo - izvrsni križanci (F1 generacija)
- relativno lagana teljenja
- izrazito povoljna konformacija trupa na liniji klanja
- zadovoljavajući rezultati u tovu i lako nalaze kupce kako na domaćem, tako i na inozemnom tržištu

Kako doći do kvalitetne teladi za tov?

6. smanjenjem broja zaklani domaće teladi

- klanjem teladi (osobito simentalske pasmine) gubimo izrazito kvalitetni materijal za tov
- pokrenuti proizvodne sustave tova teladi
- za proizvodnju telećeg mesa koristiti telad mliječnih pasmina
- sustavi proizvodnje teladi za meso
 - mlijeko i/ili mliječni nadomjesk u prvih 60-ak dana
 - visokokvalitetna kukuruzna silaža + koncentrat + slame
- masa trupova zaklani teladi?!
 - 75-78 kg masa trupova teladi : 145 kg europske zemlje

Kako doći do više mesa po grlu?

7. povećanjem završnih masa junadi u tovu!

- porast cijena teladi za tov
- nedostatak kvalitetne teladi
- potražnja za junadi većih završnih masa!
- duži tov = u narednom razdoblju težina trupova na liniji klanja će rasti

Zaključci

- razvoj sustava krava-tele potpomognut subvencijama,
- raditi na okrupnjavanju zemljišta, a zemljišnu politiku usmjeriti prema govedarstvu jer je ono jedan od najvećih multiplikatora u poljoprivredi,
- intenzivnije korištenje sjemena mesnih bikova u stadima za proizvodnju mlijeka,
- smanjiti broj zaklane teladi kroz prilagodbu tehnologije i povećanje završnih masa teladi pri klanju,
- prilagodba tehnologije tova junadi prema potrebama tržišta uz povećanje mase trupova na liniji klanja

HVALA NA PAŽNJI!

mkonjacic@agr.hr